

Kronika – Chronicle

Ing. Ján Grék, CSc.

V prvých dňoch decembra minulého roku nás opustil jeden zo zakladateľov slovenskej lesníckej typológie Ing. Ján Grék, CSc. Odíšiel vo veku nedožitých 80 rokov.

Ing. Ján Grék, CSc. bol rodákom zo slávanej staroslovienskej sídelnej Nitry. To asi podnietilo jeho vzácnu hlbokú duchovnú a národnú orientáciu. Vysokoškolské štúdium absolvoval v r. 1951 – 1955 na Lesníckej fakulte Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene. Po ukončení školy pracoval v lesnej prevádzke na Lesnom závode Nitrianske Pravno. Jeho zmysel viac pre systémovú bádateľskú prácu, ako pre bežné riadenie lesných jednotiek, ho doviedol medzi pracovníkov zakladanej lesníckej typológie.

Stal sa pracovníkom Lesoprojektu vo Zvolene ako samostatný inžinier typológ. Neskôr pôsobil vo funkcii vedúceho inžiniera pracovnej sekcie v Žiline. Od r. 1966 nastúpil do Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene, terajšie Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav. Po absolvovaní vedeckej prípravy v roku 1978 získal vedeckú hodnosť kandidáta poľnohospodársko-lesníckych vied (CSc.) vo vednom odbore pestovanie lesov. Bol zodpovedným riešiteľom a spoluriešiteľom viacerých čiastkových úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky.

Výskumné práce Ing. Jána Gréka, CSc. spadajú do vednej oblasti hospodárskej úpravy lesov. Týkajú sa konštrukcie rastových tabuliek hlavných drevín ČSSR, problematiky z okruhu prevádzkových cieľov a zásad hospodárenia z hľadiska funkcií lesa. Bol tiež zodpovedný za Výskumnú základňu Biely Váh ako jej vedúci (1985 – 1988). Publikoval 15 pôvodných vedeckých prác, 20 výskumných správ alebo štúdií, 14 významných projektov, 1 zlepšovaci návrh a 9 ostatných prác.

Ing. Ján Grék, CSc. bol spolupracovníkom na významnom základnom diele slovenského lesného hospodárstva – na vytvorení sústavy lesných stanovišť, ako prírodných charakteristík lesa, nevyhnutných pre ekologické obhospodarovanie lesov. Do tvorby moderných domácich rastových tabuliek prispel riešením problematiky tzv. zásobových úrovní. Veľký podiel má na riešení kľúčového údadu les-

ného hospodárstva na tvorbe cieľového zastúpenia drevín na Slovensku. K tejto problematike patrí aj zaujímavá otázka odvodnenia pôvodného zastúpenia drevín v našich lesoch. Zaslúžil sa o vedecké využitie typologických plôch pre novšie výskumy, osobitne s ohľadom na začínajúcu sa zmenu klímy. Chef d'oeuvre jeho úsilia je knižná monografia „Zásady hospodárenia v lesoch Slovenska postihnutých imisiami“, ktorá sa stala významnou pomôckou pre obhospodarovanie globalizáciou zasiahnutých lesov na Slovensku.

V zavádzaní výsledkov výskumu do praxe vypracoval viacero realizačných projektov a prevádzkových materiálov. Za príspevok do problematiky hynutia duba ho aj ocenili.

Žiada sa spomenúť, že bol excelentným fotografom lesa a tiež veľkým zberateľom. A to čo treba v jeho prípade osobitne vyzdvihnúť je jeho jedinečná práca s drevom v oblasti ľudovej tvorby. Sústredil sa okrem iného na tvorbu drevených mís z hrč, ale aj z guliačikov rôznych drevín. Krásne výrobky tešia veľký okruh jeho známych a budú im ho stále pripomínať. Organizátori amatérskych výstav v širšom regióne si vždy vyžiadali jeho misky na spestrenie svojich akcií. Podobne sa stali obľúbenými aj jeho ozdobné palice s ľudovými ornamentmi a práce s poľovnými námetmi. Bol iniciátorom skupiny tvorcov ľudových výrobkov vo výskumnom ústave. O jeho talente a zručnosti svedčí aj skutočnosť, že v júli minulého roku mal výstavu svojich prác v priestoroch úradu Vyššieho územného celku v Banskej Bystrici. K jeho základným povahovým rysom patrila svedomitosť, skromnosť, slušnosť a priateľnosť.

Ing. Jána Gréka, CSc. zaraďujeme medzi vedúcich tvorcov nášho základného systému lesných stanovišť a konštatujeme, že úspešne a v najširšom rozsahu aplikoval výsledky lesníckej typológie vo výskume a v dlhodobom plánovaní lesného hospodárstva. Patrí mu trvalé a čestné miesto medzi slovenskými typológmi.

Ing. Ctibor GREGUŠ, DrSc.
Ul. J. Kráľa 1
SK – 960 01 Zvolen